

تأثیر اقلیم بر معماری بومی و پایدار

علی اکبر باباپور باصر: دکتری phd جغرافیای طبیعی (اقلیم شناسی)

d_abpb@yahoo.com

استاد با ر حق التدریس دانشگاه آزاد اسلامی تبریز - استادیار بازنشسته دانشگاه پردیس فرهنگیان تبریز

چکیده

باتوجه به مسائل و مشکلاتی که در حال حاضر در بخش مسکن و شهرسازی وجود دارد. شناخت ویژگیهای معماری هر منطقه و تأثیرات اقلیمی میتواند مانع جدایی بین معماری بومی و معماری امروزی باشد و با اجرای اصول معماری پایدار باعث حفظ معماری بومی و معماری اسلامی و گسترش معماری مدرن پایدار شهری باشیم. لذا در این مقاله هدف بررسی تأثیرات اقلیمی در طراحی براساس معماری بومی و معماری پایدار می باشد که مشخصات اقلیمی مناطق مختلف نقش بسزایی در شکل گیری شهرها و ترکیب معماری مناطق آن شهر است. پایداری از جمله مفاهیمی است که در سالهای اخیر به شدت مورد توجه قرار گرفته است. برای تحقق اهداف توسعه پایدار توجه به معماری بومی و تاریخی در انتخاب مصالح، انتخاب شکل و ساخت بنا، جهت گیری ساختمان با به کار گیری مناسب ترین شرایط زیستی و عوامل اقلیمی و محیطی گردد. بنابراین با توجه به نقش و تأثیر اقلیم در معماری و مظاهر و نمای ساختمانها، طرح ها، کاربری های و مکان های شهری با استفاده از تکنولوژی روز و روشهای مدرن شهرسازی دارای اهمیت است، تا موجب استحکام و رعایت صرفه جویی اقتصادی در مصرف انرژی و آب، داشتن فضای سبز و جلوگیری از ایجاد آلودگی های هوا و صوتی و محیطی گردد. لذا با رعایت اصول معماری بومی و اسلامی و معماری پایدار و برای حفظ نمادها و نشانه های معماری بومی و اسلامی در کلان شهر تبریز صورت گیرد. در این تحقیق نقش عوامل اصلی توسعه پایدار بنیادهای زیست محیطی (از جمله عوامل آب هوایی و اکولوژیکی) با توجه به روند افزایش جمعیت با توسعه معماری پایدار و جدید شهری و حفظ آثار و هنر و معماری بومی و اسلامی و هوای پاک و محیط سالم و توسعه درختان بومی و فضای سبز و کاربری های شهری برای سلامتی زندگی در شهر تبریز مورد مطالعه قرار گرفته است. با جمع آوری آمار داده های اقلیمی (دما، بارش، جهت بادهای مواد آلودگی هوا) در ۱۰ سال گذشته، تأثیرات اقلیمی را با استفاده از نرم افزارهای excel, spss و gis شهر تبریز با تجزیه و تحلیل شده است. با استفاده از فرمول اقلیمی آمبرژه نوع آب و هوای تبریز محاسبه و با استفاده از منحنی آمبروترمیک ماه های خشک و گرم و ماههای دارای بارش تبریز در ۱۰ سال گذشته مشخص گردید.

کلمات کلید: بنیادهای زیست محیطی، اکولوژیکی، ایکسل، اس پی اس، سیستم اطلاعات جغرافیایی، منحنی آمبروترمیک